

Bruxelles, 18. rujna 2017.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2013/0304 (COD)

10537/17
ADD 1

CORDROGUE 86
DROIPEN 91
JAI 624
SAN 265
CODEC 1103

NACRT OBRAZLOŽENJA VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja DIREKTIVE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Okvirne odluke
Vijeća 2004/757/PUP kako bi se nove psihoaktivne tvari obuhvatile
definicijom „droge” te o stavljanju izvan snage Odluke
Vijeća 2005/387/PUP
– *nacrt obrazloženja Vijeća*

I. UVOD

Komisija je 17. rujna 2013. podnijela Prijedlog direktive o izmjeni Okvirne odluke 2004/757/PUP (predložena direktiva o NPT-ima) i Prijedlog uredbe o novim psihoaktivnim tvarima (predložena uredba o NPT-ima).

Europski gospodarski i socijalni odbor 21. siječnja 2014. donio je mišljenje o predloženoj direktivi o NPT-ima i predloženoj uredbi o NPT-ima.

Europski parlament na plenarnoj sjednici 17. travnja 2014. usvojio je u prvom čitanju stajalište o predloženoj direktivi o NPT-ima i predloženoj uredbi o NPT-ima.

COREPER je 27. svibnja 2015. odlučio da raspravu o predloženoj uredbi o NPT-ima ne bi trebalo dalje nastaviti na pravnoj osnovi članka 114. UFEU-a (povezanoga s poboljšanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta), već na novoj pravnoj osnovi članka 83. stavka 1. UFEU-a (kazneno pravo).

Tijekom druge rasprave u okviru COREPER-a 6. travnja 2016. ponovno je istaknuta promjena pravne osnove na članak 83. UFEU-a u obliku direktive i Komisija je pozvana da predstavi prijedlog o izmjeni Uredbe o osnivanju Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) uvođenjem odredaba o sustavu ranog upozoravanja te analizi i procjeni rizika u ovu Uredbu.

Komisija je 30. kolovoza 2016. predstavila takav Prijedlog uredbe o izmjeni Uredbe o EMCDDA-u, koji je Horizontalna radna skupina za droge dodatno ispitala na sastancima 7. rujna 2016., 21. i 22. rujna 2016., od 11. do 13. listopada 2016. i 9. studenoga 2016.

Vijeće (PUP) 8. i 9. prosinca 2016. usvojilo je opći pristup o predloženoj direktivi o NPT-ima i predloženoj uredbi o NPT-ima, kako je navedeno u dokumentima 14810/1/16 REV 1 i 14809/1/16 REV 1.

Vijeće je tom prilikom ovlastilo predsjedništvo za otvaranje pregovora s Europskim parlamentom s ciljem postizanja dogovora o predloženoj direktivi o NPT-ima i predloženoj uredbi o NPT-ima.

Tijekom malteškog predsjedanja održana su tri trijaloga. Konačni kompromis postignut je 29. svibnja 2017., a tekstovi predložene direktive o NPT-ima i predložene uredbe o NPT-ima, kako su nakon međuinstitucijskih pregovora izdani u dokumentu 9567/17 odnosno 9566/17, podneseni su COREPER-u 31. svibnja 2017.

Odbor LIBE 8. lipnja 2017. glasovao je o tekstu predložene direktive o NPT-ima i predložene uredbe o NPT-ima kako je glasio nakon međuinstitucijskih pregovora te je odobrio taj tekst. Predsjednik Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) Claude MORAES uputio je predsjednici Odbora stalnih predstavnika pismo u vezi s predloženom direktivom o NPT-ima u kojem navodi da će, ako se taj tekst službeno dostavi Europskom parlamentu kao stajalište Vijeća u prvom čitanju za taj zakonodavni prijedlog, preporučiti članovima Odbora LIBE, a naknadno i sudionicima plenarne sjednice, da se stajalište Vijeća u prvom čitanju prihvati bez amandmana u drugom čitanju Parlamenta, podložno provjeri pravika lingvista obiju institucija.

Vijeće (opći poslovi) 20. lipnja 2017. postiglo je politički dogovor o predloženoj direktivi o NPT-ima. Tekst predložene direktive o NPT-ima i predložene uredbe o NPT-ima naknadno su revidirali pravnici lingvisti.

II. CILJ

Nove psihoaktivne tvari koje oponašaju učinke tvari navedenih u Konvencijama UN-a često se pojavljuju i brzo šire u Uniji. Određene nove psihoaktivne tvari predstavljaju ozbiljan rizik za javno zdravlje ili zdravstvene i društvene rizike. Cilj je predložene direktive o NPT-ima i predložene uredbe o NPT-ima brže i učinkovitije uhvatiti se ukoštac s problemom takvih novih psihoaktivnih tvari na razini EU-a u usporedbi s postojećim sustavom, uspostavljenim Odlukom Vijeća 2005/387/PUP.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

Kako bi se postigao dogovor bile su potrebne detaljne rasprave u vezi s nekoliko elemenata predložene direktive o NPT-ima i predložene uredbe o NPT-ima: u vezi s uporabom delegiranih/provedbenih akata za obuhvaćanje najopasnijih novih psihoaktivnih tvari definicijom droge, rokom za provedbu nacionalnih mjera i kriterijima za pokretanje izvješća o procjeni rizika.

Delegirani akti

Glavno pitanje tijekom međuinstitucijskih pregovora bilo je obuhvaćanje novih psihoaktivnih tvari definicijom droge s pomoću delegiranih ili provedbenih akata. Vijeće je smatralo da su provedbeni akti najbolji instrument za tu svrhu, dok je Parlament naznačio da je to pitanje usko povezano sa zdravljem građana te da je neprimjereno isključiti Parlament iz donošenja takvih odluka. Parlament je zatražio da bude uključen u donošenje odluka o obuhvaćanju novih psihoaktivnih tvari definicijom droge. Nakon dugotrajnih rasprava tijekom međuinstitucijskih pregovora Vijeće je pristalo prihvatiti da se nove psihoaktivne tvari obuhvaćaju definicijom droge s pomoću delegiranih akata u zamjenu za osiguravanje ključnih izmjena koje je Vijeće predložilo u odnosu na zakonodavstvo o NPT-ima.

Rok za provedbu nacionalnih mjera

U odnosu na izvorni prijedlog Komisije Vijeće je predložilo da se nakon donošenja delegiranog akta kojim se nova psihoaktivna tvar obuhvaća definicijom droge razdoblje za provedbu nacionalnih mjera za zabranu određene nove psihoaktivne tvari skрати s jedne godine na šest mjeseci. Parlament se zalagao za dodatno smanjenje tog roka na tri mjeseca. Slijedom pregovora Parlament je odlučio prihvatiti rok od šest mjeseci za provedbu nacionalnih mjera kako bi se osiguralo da sve države članice imaju dovoljno vremena to učiniti, imajući u vidu različite pravne sustave.

Prag za pokretanje izvješća o procjeni rizika

Parlament je naveo da je prag koji je Vijeće predvidjelo za pokretanje izvješća o procjeni rizika nakon objave zajedničkog izvješća o novoj psihoaktivnoj tvari previsok („ako se na temelju početnog izvješća može smatrati da bi ta tvar mogla predstavljati ozbiljan rizik za javno zdravlje ili zdravstvene i društvene rizike.”). Parlament je nakon rasprava o tom pitanju odlučio prihvatiti predviđeni prag s obzirom na to da se njime upućuje samo na mogućnost/naznaku ozbiljnog rizika, a ne i na utvrđeni rizik, te da taj prag treba povezati s kriterijima predviđenima za obuhvaćanje nove psihoaktivne tvari definicijom droge (prema kojima te tvari, kako bi se obuhvatile definicijom droge, moraju uzrokovati „ozbiljne rizike za javno zdravlje, a ako je to primjenjivo, i za društvo na razini Unije”).

IV. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta uz pomoć Komisije. Nakon njihova donošenja predloženom direktivom o NPT-ima i predloženom uredbom o NPT-ima zamijenit će se postojeći sustav za hvatanje ukoštac s problemom najopasnijih novih psihoaktivnih tvari na razini EU-a, uspostavljen Odlukom Vijeća 2005/387/PUP. Novim će se režimom omogućiti da se prepolovi vrijeme potrebno za podvrgavanje najopasnije nove psihoaktivne tvari kontrolnim mjerama na razini EU-a.